

ת"פ 40040/05/22 - מדינת ישראל פרקליטות מחוז ירושלים נגד איימד סלאימה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 40040-05-22 מדינת ישראל נ' סלאימה ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט ארנון איתן
המאשימה
נגד
הנאשמים

מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים

1. איימד סלאימה ע"י ב"כ עוה"ד דוד ברהום
2. דינה נקי ע"י ב"כ עוה"ד אפרים אבן צדק

גזר דין (ללא הרשעה) בעניין נאשמת 2

כתב האישום:

1. ביום 6.12.2022 נקבעה אשמתה של הנאשמת, במסגרת הסדר טעון -בכתב אישום המייחס לה עבירה של השארת ילד בלא השגחה, לפי סעיף 361 לחוק העונשין תשל"ז 1977.
2. על פי הנטען בכתב האישום, בתקופה הרלבנטית לכתב האישום, עבד נאשם 1 כנהג הסעות בחברת "צורים הסעות" ונאשמת 2 עבדה כמלווה בהסעות בעמותת "לביא" בליוויים של ילדים בעלי צרכים מיוחדים ומוגבלויות, בשעות הבוקר, מבתיים לגני "אדי שור" (להלן: "המוסד") שברחוב זלמן ארן 22 בירושלים, ובשעות הצהריים חזרה מהמוסד לביתם.
3. במסגרת עבודתם, מוטלת על הנאשמים החובה לסרוק את רכב ההסעות בתום כל נסיעה ולוודא שכל הילדים הורדו מההסעה.
4. ביום 29.9.2021 בשעה 07:10 או בסמוך, אסף נאשם 1, כאשר נאשמת 2 מלווה את ההסעה, את המתלון יליד 28.10.2018 מביתו ברחוב תמיר שמואל 13 בירושלים למוסד.
5. בשעה 08:00 או בסמוך, בהגיעם למוסד, ליוותה נאשמת 2 את הילדים למוסד, והותירה בטעות את המתלון ברכב ההסעות. נאשמת 2 לא סרקה את הרכב ההסעות על מנת לוודא שאף ילד לא נותר ברכב ההסעה, וזאת בניגוד לחובה המוטלת עליה.
6. בהמשך, נאשם 1 לא הבחין שהמתלון נותר ברכב ההסעות ונסע לביתו, ברחוב עכרמה בן אבי ג'הל 6 בשכונת שועאפט בירושלים.

7. בשעה 08:30 לערך, החנה הנאשם 1 את רכב ההסעות מחוץ לביתו, כיבה את האזעקה למניעת שכחת ילדים ברכב, הותיר את החלונות הקדמיים מעט פתוחים, לא ערך סקירה על מנת לוודא שלא נותרו ילדים ברכב ההסעה, ונעל אותו, כאשר הוא מותיר את המתלון יושב על כסאו ברכב ההסעות.

8. בשעה 14:30 או בסמוך, יצא נאשם 1 מביתו על מנת לאסוף את הילדים מהמוסד לבתייהם, באותו הזמן הגיעה נאשמת 2 למוסד כדי לארגן את הילדים לעלייתם לרכב ההסעות. בשלב הזה הבחינה כי המתלון אינו במוסד, התקשרה לנאשם 1 וביקשה ממנו לבדוק את רכב ההסעות. רק בשלב זה הבחין נאשם 1 במתלון כאשר הוא יושב על כסאו ברכב ההסעות, כשבגדיו ספוגים בשתן וזיעה.

9. במסגרת הסדר הטעון סוכם בין הצדדים כי יוטל על הנאשמת עונש סגור של צו שירות לתועלת הציבור בהיקף 60 שעות, קנס ורכיב של פיצוי לשיקול דעת בית המשפט.

ראיות המאשימה לעונש:

10. במסגרת ראיות ההגנה לעונש, הוגשו הצהרת נפגע עבירה, אישור על טיפול פסיכולוגי שניתן בעניין ההורים והילד, מסמכים רפואיים בעניין המתלון, והוצאות דלק. בנוסף ובהסכמת הצדדים עיינתי בהודעות הנאשמת שבתיק החקירה.

11. אמו של המתלון הגב' בת אל אוהב ציון מסרה בבית המשפט, כי בעקבות האירוע חווה המתלון, בנה, וכן המשפחה -משבר שהצריך קבלת טיפול פסיכולוגי והוצאות נוספות. האם תיארה הרגשה של ייאוש, חוסר אונים, וקושי לחזור לשגרת חיים, בעקבות המקרה. האם הוסיפה, כי היא חשה אשם והלקאה עצמית על כך שבאותו היום לא היא שלקחה את בנה למוסד. עוד ציינה, כי בנה, המשולב בחינוך מיוחד, שהה ברכב לבדו כ- 8 שעות וכאשר נמסר לידיה היה חיזור, חצי מעולף כך לדבריה, מבלי שאכל או שתה, רטוב, ואך בנס לא הסתיים האירוע בתוצאה חמורה יותר. האם ביקשה להרשיע את הנאשמת ושיוטל עליה מאסר על תנאי.

תמצית טיעוני הצדדים:

12. המאשימה ביקשה לכבד את הסדר הטעון אשר הינו ראוי ומאוזן לדבריה. צוין, כי על דרך הכלל במקרים דומים, וכאשר הפעולה נעשית בשגגה מופנה התיק ליחידת הסדר מותנה, ואולם בתיק זה הוחלט שלא לעשות כן, אלא להגישו לבית המשפט, נוכח התוצאה הקשה שבהשארתי ילד המשולב בחינוך המיוחד משך כ-8 שעות ברכב ההסעה, ובעת שנמצא, היה ישוב על הכיסא ספוג משתן. הוסף, כי בעקבות האירוע, נערך לנאשמת הליך של שימוע בסיומו הוחלט על פיטוריה. בהתייחס לפיצוי שיוטל ביקשה המאשימה לקבוע אותו על הצד הגבוה שבין 5000- 6000 ₪, כפי שהדבר נעשה בהסדרים מותנים, ובעבירות דומות, נוכח חומרתו של האירוע.

13. הסנגור הביע צער על האירוע, וציין כי הנאשמת מסרה בחקירתה כי נאשם 1, נהג רכב ההסעות "ברח" מהמקום ולא המתין לשובה של הנאשמת 2 לאחר שהורידה את אחד הילדים, ובנסיבות אלו נשכח המתלון ברכב. צוין, כי הנאשמת נטלה אחריות על המעשה בפתח דיון ההקראה ובכך חסכה זמן שיפוטי. בהתייחס לנסיבותיה האישיות ציין הסנגור, כי הנאשמת הינה כבת 63 סבתא ל-40 נכדים, שניים מילדיה נכים. עוד ציין, כי הנאשמת עבדה במסגרת זו בשכר מינימום כאשר בעלה נמצא משך רוב שעות היום בכולל. את האירוע הגדיר הסנגור כאירוע חריג אשר אינו מאפיין את התנהלותה של הנאשמת. הסנגור ביקש לקחת בחשבון את פיטוריה ותחושותיה הקשות של הנאשמת

לאחר האירוע, וגם עתה, ולכבד את הסדר הטעון שבין הצדדים.

14. הנאשמת בסיום פנתה לאמו של המתלונן באולם בית המשפט, וציינה בפניה כי רצתה מתחילה לפגוש בה, להסביר לה את כאבה על האירוע, שהינו זר לאורחות חייה, והיותה אדם שמשקיע את מירב מרצו בתרומה עבור הזולת.

15. הנאשמת ציינה, כי הקימה ארגון מתנדבים לנשים, ואת עיקר זמנה היא מקדישה כעת לבנה שחוזה אלימות לפני כשנה ומאז נתון בחרדות קשים, ולבתה המצויה במצב רפואי מורכב. הנאשמת הוסיפה, כי באותו היום התרחשו מחדלים רבים הנוגעים גם בהתנהלותו של נאשם 1, וכן בסיטואציה שהתרחשה עם ילד נוסף שאת מירב תשומת הלב הקדישה לו, ועל אף כל זאת, היא נוטלת אחריות ומביעה צער גדול על האירוע.

דין:

16. הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה נוגעים בזכותם של הילדים לשלמות גופם, ביטחונם ושמירה על בריאות נפשם. במקרה דנן, המדובר בליוויים של ילדים בעלי צרכים מיוחדים ומוגבלויות, בעת הסעתם מביתם למוסד החינוכי ובחזרה ממנו, ועל כן מידת הפגיעה בערך המוגן הינה גבוהה יותר. בהתאם לעובדות, הנאשמת לא עמדה בחובתה זו להשגיח על המתלונן, וכתוצאה מכך, נשכח פעוט כבן שלוש ברכב ההסעה, משך שעות רבות ללא השגחה, וכאשר נמצא היה ישוב בכיסא שברכב ההסעה ספוג בזיעה ושתן. אוסיף, כי הנאשמת היא שגילתה כי הפעוט אינו נמצא במוסד, יצרה קשר עם נאשם 1 שאיתר את הפעוט ברכב, ואך במזל נסתיים האירוע בלא תוצאות חמורות יותר.

17. מתחם העונש ההולם במקרה דנן, הינו החל ממאסר צופה פני עתיד לצד רכיבי ענישה של קנס ופיצוי ועד מאסר אשר ירוצה על דרך עבודות השירות, לצד ענישה נלווית.

18. בענייננו, קיים כאמור הסדר עונשי סגור - לפיו ההליך יסתיים בעונש מוסכם של צו של"צ בהיקף 60 שעות, קנס ופיצוי, זאת מבלי להרשיע את הנאשמת. בהתאם להלכה, בית המשפט לא יתערב בהסדר טיעון אשר הוצג בפניו אלא במקרים נדירים וכאשר קיימים נימוקים מיוחדים וכבדי משקל לעשות כן.

19. בית המשפט העליון קבע לא אחת כי האינטרס הציבורי מחייב את בתי המשפט לעודד הסדרי טיעון, וכי הסדר טיעון אשר נכרת בהתאם לכללים ועל פי שיקולים ראויים, מקצר את עינוי הדין של הנאשם ושל נאשמים פוטנציאליים ומסייע לרשויות אכיפת החוק בהעמדת עבריינים נוספים לדין ומבטיח ענישה בפרק זמן אשר אינו מרוחק בזמן ממועד העבירה. בנוסף, הכירה הפסיקה בכך שהסדר הטיעון חוסך את המשאבים הרבים המושקעים בניהול ההליך הפלילי וכי ישנו ערך מוסף כאשר העברייני מקבל על עצמו את האחריות למעשיו ולא בעת שהיא מוטלת עליו מבית המשפט (ראו ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577, 607).

20. עוד קבע בית המשפט העליון, כי שיקול הדעת לעניין עריכת הסדר טיעון עם נאשם, מצוי בסמכותה המלאה והבלעדית של התביעה. התביעה היא אשר אמונה על בחינה קפדנית של מכלול השיקולים הצריכים לעניין, על עריכת שקלול מאוזן בין האינטרסים השונים, ועל קבלת ההחלטה ההולמת ביותר בנסיבות המקרה הקונקרטי העומד לפניה (בג"ץ 5961/07 פלונית נ' פרקליט המדינה, פ"ד סב(3) 206,231 וכן בג"ץ 625/18 בונדרנקו נ' מדינת ישראל, [פורסם בבנו] מיום 5.7.18, בעמ' 15 לפסק הדין).

21. במסגרת ע"פ 1958/98 נקבע כדלקמן: "בית-המשפט יראה לקיים את הסדר הטיעון בשל הטעמים הקשורים

בחשיבותם ובמעמדם של הסדרי הטיעון. עם זאת תמיד חייב בית-המשפט עצמו לשקול את השיקולים הראויים לעונש, שכן תפקידו ואחריותו אינם מאפשרים לו להסתתר מאחורי גבה של התביעה. במסגרת בחינתו של העונש המוצע ייתן בית-המשפט דעתו על כל שיקולי הענישה הרלוונטיים ויבחן אם העונש המוצע מקיים את האיזון הדרוש ביניהם. לשם כך יבחן בית-המשפט את העונש ההולם בנסיבות העניין וישקוף עליו גם באספקלריה שהעמידה לרשותו התביעה בהסדר הטיעון שערכה. בבחינת הסדר הטיעון נקודת המוצא היא מידת העונש המוצע בשים לב לסוג העבירה, לחומרתה ולנסיבות ביצועה. כמו בכל הליך של גזירת הדין, ייתן בית-המשפט דעתו גם על הנסיבות האישיות של הנאשם ועל שיקולי מדיניות של ענישה ראויה, ויתחשב בכל אלה. בית-המשפט אינו יכול לקבוע אם התקיים האיזון הראוי בין אינטרס הציבור לטובת ההנאה שניתנה לנאשם בלא שיבחן מה היה העונש הראוי לנאשם אלמלא הסדר הטיעון, ומהי מידת ההקלה שניתנה לו עקב הסדר הטיעון. לשם הערכת מידת ההקלה יהיה על בית-המשפט לשקול, כמידת יכולתו ובשים לב למגבלות הנובעות מהנתונים שלפניו, את מידת הוויתור שוויתר הנאשם נוכח סיכויי ההרשעה או הזיכוי אלמלא ההסדר, אף שהנחת היסוד היא כי הרשעת הנאשם מבוססת על הודיית אמת, וכי ההרשעה עומדת איתן על רגליה בלא קשר לראיות שבידי התביעה. בית-המשפט יבחן, כמובן, את שיקוליה הפרטניים של התביעה בנסיבות העניין הנדון. כך למשל ייתן דעתו על הקשיים הצפויים בניהול המשפט, לרבות ריבוי עדים, הצורך בגביית עדויות מעדים שאינם בארץ, התחשבות בנפגע העבירה והצורך לחסוך ממנו עדות וחקירות. כן ייתן בית-המשפט דעתו על האינטרס הציבורי שבהשגת הודיית הנאשם ובקבלת אחריותו למעשיו. עוד יביא בחשבון את האינטרס הציבורי במובנו הרחב - החיסכון בזמן השיפוט ובמשאבי התביעה והאינטרס הקיים בניצול יעיל של המשאבים שבידי כלל גורמי האכיפה. בין היתר, יהיה בית-המשפט מודע לצורך בהשגת ראיות נוספות להעמדת עבריינים נוספים לדין בין באותה פרשה ובין בפרשיות אחרות שאין קשורות לעניין הנדון".

וכן:

"על כל אלה יש להוסיף כי שיקול משמעותי שעל בית-המשפט להביא בחשבון בטרם יכריע אם לקבל הסדר טיעון או לדחותו, הן ציפיותיו של הנאשם. נאשם אשר הודה על סמך הסדר טיעון ויתר על זכותו לניהול הליך, ויתר על הזכות לחקור את עדי התביעה, ואף ויתר על הסיכוי לזיכוי... עם זאת אין ספק שהנאשם מפתח ציפייה לכך שהתביעה תשכנע את בית-המשפט בצדקת טיעוניה. שיקול זה הוא בוודאי שיקול משפיע, שעל בית-המשפט לשקול בטרם דחיית הסדר טיעון. עם זאת גם שיקול זה יבחן על-ידי בית-המשפט בשים לב ליתר נתוני התיק שלפניו ובמסגרת שקילת היחס ההולם שבין טובת ההנאה שניתנה לנאשם בנסיבות העניין, לבין אינטרס הציבור במובנו הצר והרחב".

22. כללים אלו שהתוו בפסיקה, יפים גם לענייננו, ועל כן ראיתי לכבד את ההסכמה שבין הצדדים.

23. בהתאם לעמדת המאשימה, על דרך הכלל יכול תובע להחיל הליך של הסדר מותנה בתנאים המתאימים, על עבירה זו באופן שיוביל בסופו של דבר לסגירת התיק כנגד נאשם, ואולם במקרה זה הוחלט כאמור להעמיד את הנאשמת לדין, נוכח נסיבות האירוע ותוצאתו, עת נשכח המתלונן, פעוט כבן שלוש, בעל צרכים מיוחדים, משך כ-8 שעות ברכב ההסעות. המאשימה הדגישה, כי בנסיבות המקרה דנן, עצם העמדת הנאשמת לדין, זאת בניגוד למקרים דומים אחרים, הינה בעלת השלכה הן בהיבט הכללי הנוגע באינטרס הציבורי, והן באינטרס הפרטי, הנוגע לנאשמת, ועל כן מאפשר לבית המשפט לכבד את עתירתם המשותפת של הצדדים להטלת עונש שיקומי במקרה זה, זאת מבלי להרשיע את הנאשמת בעבירה המיוחסת לה.

24. לכך מצטרפים טעמים נוספים: ראשית ולהתרשמותי, המדובר באירוע שהינו זר לאורחות חייה של הנאשמת, ואף

בהתאם לכתב האישום עצמו, המעשה נעשה בטעות.

25. בבית המשפט גוללה הנאשמת בצער וכאב את ההתרחשות שהייתה ברכב ההסעה באותו היום, בהיותה מלווה יחידה: לחץ וקושי מצדה לתת מענה הולם לכלל הילדים שברכב ההסעה, ואשר הינם בעלי צרכים מיוחדים ומוגבלויות, כאשר את מירב תשומת לב הקדישה באותה עת לאחד מהם, ובעת שהורידה אותו מרכב ההסעה, עזב נאשם 1 את המקום מבלי להמתין לה.

26. הנאשמת נעדרת רישום פלילי, נטלה אחריות על האירוע בפתח דיון ההקראה והביעה חרטה על המעשה. המדובר באישה כבת 63 סבתא ל-40 נכדים, המטפלת כעת בשניים מילדיה הנתונים במצב רפואי מורכב. בנוסף, הנאשמת משקיעה מזמנה בתרומה למען החברה, ובהתאם להצהרת הצדדים, התקיים בעניינה הליך של שימוע, בסופו פוטרה ממקום עבודתה.

27. נוכח טעמים אלו, מצאתי כי הסדר הטעון שהוצג על ידי הצדדים הינו ראוי ומאוזן, ועל כן ראיתי לכבדו.

28. בהתאם אגזור על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. שירות לתועלת הציבור בהיקף 60 שעות. תכנית שירות לתועלת הציבור תוגש לאישור בית המשפט עד ליום 18.5.2023.

ב. קנס בסך 1500 ₪ אשר ישולם ב-3 תשלומים חודשיים החל מיום 1.5.2023.

ג. פיצוי להורי המתלונן בסך 5000 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 2.7.2023.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשרות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, ט' שבט תשפ"ג, 31 ינואר 2023, במעמד הנוכחים.